

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Warszawa, 22 marca 2021 r.

Pani Dyrektor Magdalena Mazur-Wolak
Departament Obsługi Klientów
Centrala
Zakład Ubezpieczeń Społecznych

NF/NR/NS/03/81/2021

Szanowna Pani Dyrektor,

W następstwie spotkania konsultacyjnego online, w odpowiedzi na wiadomość e-mail z dnia 11 marca br., Związek Rzemiosła Polskiego przekazuje uwagi odnośnie przedstawionych zagadnień w ramach programu transformacji cyfrowej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Projektowane zmiany zasadniczo przyjmujemy pozytywnie, jako rokujące ograniczeniem obowiązków pracodawców jako płatników składek, w efekcie sprzyjające ograniczeniu lub wyeliminowaniu błędów w dokumentacji zgłoszeniowej i rozliczeniowej. Szczególnie istotnym jest przeniesienie na ZUS obowiązku obliczania i wypłaty zasiłków, bowiem przepisy określające zasady ustalania podstawy zasiłkowej i ich wypłat są skomplikowane i niekiedy generują nie zamierzone błędy po stronie pracodawcy.

Niejednokrotnie ustalanie tytułu do ubezpieczeń ZUS jest dla pracodawcy problematyczne, ponieważ sam ubezpieczony często nieświadomie podaje niepełne lub nieprawdziwe dane dotyczące swojego stanu zatrudnienia i osiąganych przychodów w innych zakładach pracy. Proponowane przejście przez ZUS obowiązku ustalenia tytułu ubezpieczeń stanowić będzie odciążenie przedsiębiorcy, zwalniając przedsiębiorcę z odpowiedzialności i konieczności korygowania deklaracji ZUS. Podatnicy uzyskają dodatkowy czas na działania w ramach prowadzonego biznesu. Działania w zakresie cyfryzacji to także korzyści w kwestii ekologii, gdyż projektowane zmiany wpłyną na zmniejszenie obiegu papierowych dokumentów między ZUS a podatnikiem.

Przy korzystnej ogólnej ocenie projektu zwracamy uwagę na to, że końcowym użytkownikiem systemu jest konkretny przedsiębiorca, tak więc niebezpiecznym byłoby, gdyby w rezultacie proponowanej reformy doszło do uniemożliwienia już i tak utrudnionego poprzez wprowadzenie infolinii kontaktu z pracownikiem ZUS. Kontakt z pracownikami ZUS jest niekiedy potrzebny celem merytorycznego wyjaśnienia i udzielenia pomocy w indywidualnej sprawie.

Jednocześnie zaznaczamy, że z części organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła wpłynęły głosy krytyczne z przekazem, że w obecnej sytuacji wprowadzenie planowanej transformacji cyfrowej ZUS byłoby utrudnieniem dla większości rzemieślników, gdyż w wielu sprawach i problemach przedsiębiorcy mają problem z obsługą PUE ZUS, których nie mogą rozwiązać samodzielnie w systemie PUE i zmuszeni są do zwracania się o pomoc swoich księgowych. W krytycznych reakcjach, jakie otrzymaliśmy część przedstawicieli naszego środowiska ocenia przejście na proponowany w opiniowanym projekcie elektroniczny system rozliczeń jako nie do udźwignięcia przez mikroprzedsiębiorstwa ze względów finansowych i kadrowych i nie rokujący usprawnieniem ani odciążeniem od nadmiernej biurokracji. Z krytyczną oceną projektu łączy się propozycja, by wybór rodzaju systemu rozliczeń z ZUS (papierowy lub elektroniczny) pozostawić do decyzji mikroprzedsiębiorców. Z uwagi na szeroki zakres proponowanych zmian pojawiła się także propozycja by rozpocząć wprowadzenie cyfryzacji w pierwszej fazie poprzez system pilotażowy na mniejszą skalę, by móc ocenić jego funkcjonowanie w praktyce.

Odpowiedzi na szczegółowe zagadnienia do zaopiniowania

1. Czy i w jakim stopniu w wyniku wdrażanych rozwiązań zmniejsza się ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej?

Wobec przejęcia części obowiązków od pracodawców takich jak obliczanie składek i wysokości zasiłków wypłacanych pracownikom ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej ulegnie niewielkiemu zmniejszeniu, jednak proponowane zmiany, aczkolwiek idące w dobrym kierunku, nie będą miały znaczącego wpływu na obniżenie tego ryzyka, bowiem na wspomniane ryzyko składa się wiele różnych czynników.

2. Jak oceniacie Państwo koszty dostosowania się przedsiębiorców do planowanych zmian?

Projektowane zmiany wpłyną na obniżenie kosztu zatrudnienia personelu działów kadr, choć wypada zważyć, że jest to jeden z wielu elementów kosztów obciążających budżet przedsiębiorcy. Na podstawie przekazanych prezentacji na tym etapie trudno oszacować koszty wdrożenia zmian w firmie, gdyż nieznana jest jeszcze forma przesyłania danych, to jest czy dane będą przesyłane raz w miesiącu, czy będzie to wymagało wykonania większej ilości ruchów /przekazywania danych na platformie/. Przy założeniu jednorazowego transferu danych /raz w miesiącu/, koszt będzie się sprowadzał do wykupienia odpowiednich aktualizacji programów księgowych i szkolenia zespołu finansowo-księgowego.

W kontekście kosztów zamierzonego przedsięwzięcia proponuje się rozważenie celowości wdrożenia nowej platformy cyfrowej w całości, gdyż mogłoby się okazać, iż rozwiązaniem optymalnym byłoby udoskonalenie platformy aktualnie funkcjonującej.

3. Czy dostosowanie oprogramowania do wymagań programu będzie przekraczało nakłady związane z normalną aktualizacją oprogramowania?

W związku z częstą zmianą przepisów firmy przeprowadzają aktualizacje oprogramowania, wobec czego koszt dostosowania nie powinien stanowić większego dodatkowego obciążenia, jednak część przedsiębiorców wyraża też opinię, że nie powinno się ich obciążać dodatkowymi kosztami aktualizacji oprogramowania uwzględniając okoliczność, że program Płatnik aktualnie służący do obsługi ZUS jest programem nieodpłatnym.

4. Czy ewentualne koszty wynikające z potrzeby dostosowania oprogramowania po stronie pracodawców rekompensowane są przez korzyści płynące z programu?

Tak.

5. Jaki jest czas niezbędny na przygotowanie systemów po stronie pracodawców?

Czas ten jest uzależniony być od sposobu i częstotliwości przekazywania danych w platformie cyfrowej, szacujemy że firmy rzemieślnicze potrzebują na przygotowanie nie mniej niż 6 miesięcy.

6. Czy w zakresie projektowanych zmian przedsiębiorcy widzą obszary, które warto byłoby dodatkowo ująć aby wartość projektu była wyższa?

Szacując czas niezbędny do przygotowania systemu, pracodawcy muszą uwzględnić potrzebę przeprowadzenia szkoleń celem dobrego poznania nowego systemu przez zespoły finansowo-księgowo. Oddzielnym działaniem, wymagającym dodatkowego czasu jest wprowadzanie danych i ich weryfikacja, co uzależnione jest od ilości wprowadzanych danych oraz szkoleń użytkowników.

Proponuje się ograniczenie do minimum obowiązków w zakresie przesyłania danych do których ZUS ma już dostęp, jak np. danych o dochodach emerytów.

7. Jak oceniacie Państwo ograniczenie czasu możliwej korekty danych ewidencjonowanych na kontach do pięciu lat?

Nasza ocena w tym względzie jest ogólnie pozytywna, aczkolwiek należałoby przemyśleć kwestię czasokresu dokonywania korekty danych aż do 5 lat. To przyjęcie rozwiązań uregulowanych w ordynacji

podatkowej. Okres rozrachunkowy powinien wynosić jeden rok, a ewentualne korekty mogą być wprowadzane do jednego roku po okresie rozliczeniowym.

8. Jak Państwo oceniacie projektowane zmiany w ustawie zasiłkowej, z punktu widzenia pracodawców i pracowników?

Z punktu widzenia pracodawców zmiany oceniamy jako korzystne, gdyż zwalniają pracodawcę z obowiązku naliczania i wypłaty zasiłków, jednocześnie zdejmując odpowiedzialność za te czynności z pracodawcy. Z punktu widzenia pracowników ocena może być już nie tak korzystna, jako że pracodawcy na ogół wypłacają zasiłki w terminie wypłat wynagrodzeń, tymczasem ZUS wypłaca zasiłki w terminie 30 dni od dnia złożenia dokumentów.

9. Czy dostrzegacie Państwo potrzebę włączenia do tego projektu innych zagadnień, których potrzebę uregulowania dostrzegacie na podstawie własnych obserwacji i doświadczeń, zwłaszcza takich, które mogą wpłynąć na zmniejszenie absencji pracowników?

Od lat obserwujemy narastanie problemu związanego z wypłatą zasiłków chorobowych z tytułu zwolnień lekarskich. Nie zmieniają tego kontrole prawidłowości wystawianych zwolnień, dlatego, zgodnie z wnioskami naszych członków sugerujemy rozważenie zreformowania sposobu przeprowadzania kontroli i wprowadzenia systemu zniżek na ubezpieczenia chorobowe i rentowe dla osób nie korzystających ze zwolnień lekarskich lub korzystających z nich niezwykle rzadko.

Jednocześnie ponownie podnosimy zgłaszany już wcześniej przez środowisko rzemiosła postulat przejścia w całości przez ZUS wypłat zasiłków chorobowych, tak by od pierwszego dnia choroby pracownik był objęty zasiłkiem ZUS (według stanu na dzień dzisiejszy pracodawca wypłaca wynagrodzenie chorobowe do 33 dnia choroby, a w przypadku gdy pracownik ma więcej niż 50 lat, okres ten wynosi 14 dni, dopiero po tym czasie odpowiedzialność przejmuje ZUS, wypłacając zasiłek chorobowy).

Oczekujemy w tym zakresie zmian obowiązujących regulacji prawa.

10. Które z przedstawionych propozycji są Państwa zdaniem najbardziej priorytetowe i powinny być wdrożone najpilniej?

Pilnie należałoby wprowadzić przejście przez ZUS obowiązku naliczania wypłaty świadczeń oraz ograniczenie raportowania danych o zatrudnieniu i zwolnieniach ubezpieczonego, w tym danych o wysokości podstawy do ubezpieczeń.

Także jako priorytetowy traktujemy postulat przejścia w całości przez ZUS wypłat zasiłków chorobowych, tak by od pierwszego dnia choroby pracownik był objęty zasiłkiem ZUS.

Realizacja wymienionych propozycji umożliwi wymiernie istotne odciążenie przedsiębiorcy, co zwłaszcza w okresie pandemii COVID-19 powinno być traktowane priorytetowo.

11. Czy w związku z przedstawionymi propozycjami powinny być zmienione zasady obliczania przez pracodawców wynagrodzenia chorobowego (nie chodzi o okres wypłaty tylko o sposób obliczania), np. tak jak za urlop wypoczynkowy?

Jako priorytetowy traktujemy postulat przejścia w całości przez ZUS wypłat zasiłków chorobowych, tak by od pierwszego dnia choroby pracownik był objęty zasiłkiem ZUS

Jednak, dopóki rozwiązanie to nie zostanie wdrożone zasady obliczania przez pracodawców wynagrodzenia chorobowego powinny być znacznie uproszczone, tak by np. przy obliczaniu tego wynagrodzenia można było przyjąć podstawę składek liczoną jako średnią z ostatnich 6 lub 12 miesięcy. Wprowadzenie zniżek za nie korzystanie ze zwolnień lekarskich wpłynęło by na zmniejszenie wypłat z tego tytułu.

Z poważaniem,

Dyrektor Generalny
/-/ Edyta Doboszyńska